

‘อำนาจเจริญ’เพิ่มขีดความสามารถแข่งขัน ลดพื้นที่ทำนามาปลูกอ้อยแปลงใหญ่สมัยใหม่

รายงานพิเศษ

8

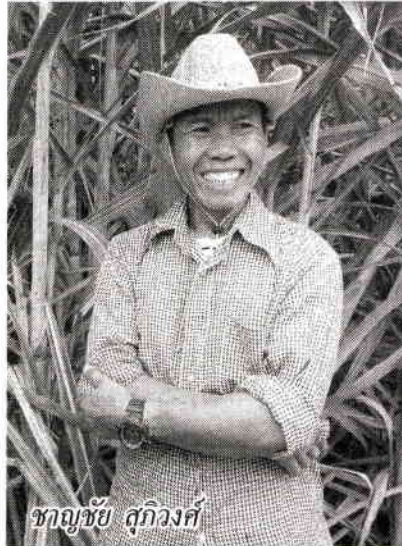
กรมส่งเสริมการเกษตรโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ เดินหน้าเกษตรสมัยใหม่ ขับเคลื่อนโครงการ “สานพลังประชารัฐ เกษตรสมัยใหม่อ้อย จ.อำนาจเจริญ” เพื่อแก้ปัญหาให้เกษตรกร 3 เรื่อง คือ ลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาคุณภาพชีวิตและเพิ่มขีดความสามารถแข่งขัน โดยยึดแนวนโยบายกระทรวงเกษตรฯ คือ ลดต้นทุน เพิ่มโอกาสทางการแข่งขัน

นายสำราญ สารบรรณ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเปิดเผยว่า ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่เป็นหนึ่งในนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มุ่งปรับเปลี่ยนระบบการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ขนาดใหญ่ เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรรายย่อย มาสู่การรวมกลุ่มที่สามารถใช้เครื่องมือเครื่องจักรกลมาช่วยในการผลิตเข้าถึงเทคโนโลยีได้มากขึ้น มีความสามารถจัดการการผลิตผลผลิตอย่างมืออาชีพ ทำให้คุณภาพสินค้าได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน สามารถเข้าถึงการตลาดและมีอำนาจต่อรองทางการตลาดสูงขึ้น จากจุดเริ่มต้นของการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่นำไปสู่การส่งเสริมการเกษตรรูปแบบใหม่หรือเกษตรสมัยใหม่ที่บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสู่การพัฒนาขยายผลเกิดเป็นแปลงใหญ่เกษตรสมัยใหม่ เพื่อการพัฒนาระบบการผลิต ซึ่งเกษตรสมัยใหม่ก็คือการใช้นวัตกรรม การวิจัยและความเจริญก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเพื่อช่วยให้เกษตรกรใช้ปัจจัยการผลิต และวิธีการปลูกอย่างแม่นยำเพื่อการเพิ่มผลผลิต รวมทั้งการรวมกลุ่มการผลิต เพื่อให้มีขนาดแปลงที่เหมาะสมเชิงเศรษฐกิจ ยังผลให้ประสิทธิภาพการผลิตสูงขึ้น ต้นทุนลดลง

โดยปัจจุบันความคืบหน้านโยบายประชารัฐเกษตรสมัยใหม่ ที่แบ่งกลุ่มสินค้าเป็น 5 กลุ่ม อาทิ พืชเศรษฐกิจหลัก สัตว์บก ประมง เกษตรสร้างรายได้เร็ว (Chash Crop) หนึ่งในพืชเศรษฐกิจหลักที่เกษตรกรสามารถลดพื้นที่ปลูกข้าวคือ อ้อย มีราคารับซื้อที่แน่นอนและลิ่งที่รัฐบาล โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พยายามผลักดันคือ แปลงใหญ่ประชารัฐ เพราะมีเอกชนดูแล รัฐให้ความรู้โดยศูนย์ ศพก. 882 ศูนย์ทั่วประเทศจะเป็นเสาหลักแนะนำเกษตรกร ซึ่งเมื่อพูดถึงลักษณะเกษตร

ดำรงค์ สารบรรณ

ชาญ สุภวงค์

แปลงใหญ่อ้อย หลายคนคงคิดถึงไร่อ้อยโรงงานที่เป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ผืนเดียวกัน แต่จริงๆแล้วเกษตรกรแปลงใหญ่คือการรวมกลุ่มของเกษตรกรในหลายพื้นที่เข้าด้วยกัน เช่น ที่ด.กุดปลาตุก อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ ที่รวมกลุ่มเกษตรกร 10 ราย เนื้อที่รวมกัน 121 ไร่

สำหรับแปลงใหญ่เกษตรกรสมัยใหม่ (อ้อยโรงงาน) จ.อำนาจเจริญ เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่เกษตรกรปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำเกษตรไม่เหมาะสมจากเดิมทำนาแต่ไม่ได้ผลแล้วหันมาปลูกอ้อยแทน ซึ่งมีพื้นที่รวม 7,323 ไร่ รวมอำเภอพื้นที่เหมาะสมพื้นที่ N ของข้าว 3,450 ไร่ ปรับเปลี่ยนปลูกอ้อย 3,047 ไร่ แปลงมีเกษตรกรสมาชิก 534 ราย กลุ่มใหญ่ 3 กลุ่มมี Smart Farmer 200 คน สินค้าอ้อยโรงงานและพันธุ์อ้อย ผลผลิตรวม 8,678.4 ตัน มีการดำเนินงาน

จัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานสมาชิกแปลงใหญ่ ถ่ายทอดความรู้บริหารจัดการ
องค์กรเกษตรกรในแต่ละแปลง/การรวมกลุ่มเกษตรกร ถ่ายทอดความรู้ให้
เกษตรกร หลักสูตรบริหารจัดการการตลาด/เชื่อมโยงการตลาด โดยมี
เป้าหมายในการลดต้นทุนการผลิต ร้อยละ 7.18 ลดต้นทุนจาก 11,150
บาท/ไร่ เป็น 10,350 บาท/ไร่ เพิ่มผลผลิตร้อยละ 20 จาก 10 ตัน/
ไร่ เป็น 12 ตัน/ไร่ กิจกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมายในการลดต้นทุนการผลิต
ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชตระกูลถั่ว หรือปอเทืองบำรุงดิน ไม่เผาใบอ้อย
ลดการอัดแน่นของเครื่องจักรเหยียบซ้ำ(Control Traffic) ลดการไถ
พรวนเพื่อรักษาโครงสร้างดิน เพิ่มผลผลิตใช้พันธุ์คุณภาพดีซึ่งเหมาะสม
จัดระยะปลูกรองรับรถตัดอ้อย 1.65 เมตรขึ้นไป ไถดะลึก 40 เซนติเมตร
ลงริบเปอร์ฝั่งปุ๋ยอินทรีย์เพิ่มมูลค่าผลผลิต ปฏิบัติตามคำแนะนำของบริษัท
และดูแลรักษาต่อเนื่องบริหารจัดการ บริหารจัดการแปลงแบบ Mitraphol
Modem Farm มาตรฐาน Bonsucro เป็นต้น

ด้านนายชาญชัย สุภวิงส์ ประธานแปลงใหญ่อ้อย อ.เมือง
อำนาจเจริญ กล่าวว่า เริ่มปรับพื้นที่นาที่ไม่เหมาะสมมาปลูกอ้อยและเข้า
ร่วมโครงการเกษตรสมัยใหม่ นำรูปแบบเทคโนโลยีมิตรผลโมเดิร์นฟาร์ม
มาปรับใช้เมื่อปลายปี 2559 เนื่องจากเดิมทำนา แต่ได้ผลผลิตไม่แน่นอน
ไม่มีกำไร จึงนำเอารูปแบบเทคโนโลยี Mitraphol Modem Farm มาปรับ
ใช้ ซึ่งเป็นนวัตกรรมด้านบริหารการจัดการไร่อ้อย ตามแบบฉบับของกลุ่ม
มิตรผลที่ได้รับการพัฒนามาจากองค์ความรู้และเทคโนโลยีโดยใช้หลัก 4
เสา นำมาปฏิบัติ คือ 1.พักดินและปลูกพืชบำรุงดิน 2.การควบคุม
แนวล้อวิ่งของแทรกเตอร์และเครื่องจักรกล 3.ลดการไถพรวน และ 4.การ
ทิ้งใบอ้อยคลุมดิน ซึ่งพบว่าช่วยเพิ่มผลผลิตได้ร้อยละ 25 จากผลผลิต
เดิม 12 ตัน/ไร่ เพิ่มเป็น 15 ตัน/ไร่ พร้อมทั้งมิตรผลเข้ามาประกัน
ราคาลดที่แน่นอน ตามราคาอ้อยโรงงาน 1,050 บาท/ไร่ และอ้อย
พันธุ์ 1,200 บาท/ตัน และค่า C.C.S. ความหวานเกิน 10 ราคาเพิ่ม
C.C.S.ละ 63 บาท

“ก่อนการรวมกลุ่มแบบเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อนเกษตรกรยังไม่
มั่นใจ เพราะอาจยังไม่มีศักยภาพเข้าถึงแหล่งเงินทุน แต่เมื่อเห็นรายได้ที่
เพิ่มขึ้นจากการนำเทคโนโลยีมิตรผลโมเดิร์นฟาร์มมาใช้จึงเป็นแรงจูงใจ
เพราะช่วงรอเก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อยยังมีรายได้จากพืชตระกูลถั่ว ปอเทือง ที่
รัฐและเอกชนเข้ามาสนับสนุนอีกทางหนึ่ง อีกทั้ง ปัจจุบันยังมีระบบจัดการ
ลดต้นทุนการผลิต โดยไม่ใช้สารเคมี พึ่งพาตนเองโดยการใส่ปุ๋ยสั่งตัด
และนำเทคโนโลยีเครื่องจักรกลขนาดใหญ่มาช่วยในการผลิต ช่วยลดค่า
ใช้จ่ายทำเกษตรกรรมและมีรายได้เหลือเพิ่มขึ้น”นายชาญชัย กล่าวทิ้งท้าย